

Universitatea Tehnică a Moldovei

EVALUAREA EFICACITĂȚII PROCEDURILOR DE STABILIRE A POLITICII ȘI OBIECTIVELOR DE MEDIU

Student:

Bacsan Viorel

Conducător:

Prof univ.dr.hab. Bumbu Iacob

Chișinău – 2016.

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Urbanism si Arhitectură

**Programul de Master Managementul Sistemelor de Inginerie Sanitara și Protecția
Mediului**

**Admis la susținere Șef Department
A.C.A.G. și P.M.
conf.univ.dr. Țuleanu Constantin**

„_____” _____ 2016

EVALUAREA EFICACITĂȚII PROCEDURILOR DE STABILIRE A POLITICII ȘI OBIECTIVELOR DE MEDIU

Teză de master

Masterand: _____ (Bacsan Viorel)

Conducător: _____ (Bumbu Iacob)

Chișinău – 2016

Rezumat

Menținerea echilibrului ecologic la nivelul Planetei *Terra* se prezintă drept una dintre problemele prioritare ale contemporaneității. Astăzi, prognozele privind eventualele cataclisme ecologice, care pot surveni în urma presiunii ascendente a factorului antropogen asupra mediului natural, acordă prioritate preocupărilor pentru protecția mediului natural în ierarhia problemelor globale ale omenirii.

La etapa contemporană de evoluție a societății umane, procesele de integrare economică, politică și spirituală în contextul globalizării mondiale se desfășoară la interferența problemelor ecologice. Indiferent de indicatorii calității vieții, specifici unei sau altei țări, fiecare dintre acestea înregistrează un impact mai mult sau mai puțin agravant asupra factorilor de mediu, produs atât în urma progresului tehnico-științific, noului nivel calitativ al evoluției forțelor de producție pe verticală și orizontală, cât și a proliferării dimensiunilor sărăciei în diferite zone ale planetei.

Societatea modernă, confruntându-se cu propriile limite ale dezvoltării, necesită găsirea mecanismelor eficiente de implementare a principiilor *dezvoltării durabile*. În acest sens, formarea responsabilității ecologice se prefigurează a fi drept unul dintre factorii esențiali, însă deocamdată puțin valorificați, ai procesului de edificare a societății durabile.

Responsabilitatea juridică ecologică reprezintă un factor al *Dezvoltării Durabile* a sociumului în condițiile în care statul prin instituțiile sale și agenții economici manifestă exigență privind respectarea cerințelor protecției factorilor de mediu, prin promovarea și implementarea unor politici de mediu coerente și echitabile, asumându-și responsabilitatea pentru *Securitatea Ecologică* a cetățenilor săi.

Necesitatea politicii unice în domeniul protecției mediului înconjurător reprezintă o cerință a timpului, actuală în Republica Moldova, precum și în celelalte țări ale lumii. În acest context, o importanță deosebită are aderarea Republicii noastre la diverse convenții internaționale în problemele de mediu.

Baza normativă a cercetărilor o constituie actele normative internaționale și naționale în domeniul protecției mediului, convențiilor internaționale ratificate de Republica Moldova și acordurile internaționale, atât cu caracter universal, cât și cele regionale și bilaterale de protecție a mediului înconjurător.

Fundamentul politicii de mediu s-a extins prin elaborarea și introducerea unui șir de noi legi, strategii, programe și planuri. Crearea Ministerului Mediului în 1998 a îmbunătățit structura și standardele de funcționare ale instituțiilor de mediu. După o perioadă activă, când au intrat în vigoare mai multe acte legislative de protecție a mediului, începând cu 1999 nu au mai avut loc schimbări importante în acest domeniu, deși o serie de concepții și planuri de acțiuni presupuneau elaborarea sau ajustarea legislației în vigoare.

Summary

Maintaining the ecological balance Planet Earth is presented as one of the priority issues of the contemporary world. Today, forecasts of possible environmental catastrophes, which may occur as a result of anthropogenic upward pressure on the natural environment, gives priority to environmental concerns natural hierarchy global problems of mankind.

At the contemporary stage of development of human society, the processes of economic, political and spiritual globalization takes place at the intersection of global environmental problems. Regardless of indicators of quality of life, specific to one or another country, each record impact more or less aggravating on the environment produced both from technical and scientific progress, new qualitative level of development of productive forces vertically and horizontally and the proliferation dimensions of poverty in different parts of the planet.

Modern society, facing its limits of development, needs efficient mechanisms to implement sustainable development principles. In this regard, the formation of environmental responsibility tends to be as one of the key factors, but currently less valued, in the process of building a sustainable society.

Legal responsibility sustainability is a factor of Sustainable Development Socium while the State through its institutions and companies exhibit demands on compliance with protection of the environment through the promotion and implementation of environmental policies coherent and equitable, taking responsibility for security Ecological citizens.

The need for unified policy on environmental protection is a requirement of time, present in Moldova and in other countries. In this context, particular importance is our accession of various international conventions on environmental issues.

The normative base of research is the international and national normative documents on environmental protection, international conventions ratified by the Republic of Moldova and international agreements, both universal and regional and bilateral environmental protection. The foundation of environmental policy has expanded by developing and introducing a series of new laws, strategies, programs and plans. Creating the Ministry of Environment in 1998 improved the structure and operation standards of environmental institutions. After an active period when they entered into force more acts of environmental protection, since 1999 there have been important changes in this area, although a number of concepts and plans of action involves drafting or adjusting legislation.

Cuprins

Rezumat	7-8
1 : Principii generale privind evaluarea eficacității procedurilor și obiectivelor de mediu.....	12-18
1.1 Cadru de elaborare a politicilor de protecție a mediului și dezvoltare durabilă.....	12
1.2 Instrumente de reglementare, informare și implementare a acestora.....	14
1.3 Instrumente economice și de finanțare în domeniul protecției mediului.....	14
1.4 Monitoringul calității factorilor de mediu, informarea și educarea ecologică.....	15
1.5 Acorduri și angajamente internaționale.....	15
1.6 Adaptarea la schimbările climei.....	15
1.7 Managementul integrat al resurselor de apă	16
1.8 Managementul Deșeurilor	16
1.9 Biodiversitatea și ariile protejate	17
1.10 Agricultură și mediu	17
1.11. Analiza și interpretarea rezultatelor monitorizării (Evaluarea).....	18
2: Instrumente pentru analiza și evaluare.....	19-36
2.1 Modele de cercetare și evaluare a calitatii mediului	19
2.2 Colectarea datelor de mediu.....	20
2.2.1. Surse și sisteme de colectare a datelor de mediu	21
2.2.2 Tipuri de rețele de colectare a datelor de mediu.....	21
2.3 Prelucrarea primară a datelor de mediu - indicatorii și indicii de mediu...	23
2.4 Raportarea indicatorilor și indicilor de mediu la valorile maxime admise.....	24
2.5. Categorii de indicatori și indici de mediu	26
2.5.1. Indicatori și indici de calitatea aerului.....	26
2.5.2. Indicele de calitate a aerului.....	27
2.5.2.1. Indicele specific de calitate a aerului	27
2.5.3. Indicatori și indici de zgomot.....	28
2.5.4. Indicatori și indicii de calitate a apelor	29
2.5.5. Indicatori și indici de calitate a solurilor	29
2.5.6. Indicatori și indici de biodiversitate	31
2.5.7. Indicatori și indici de evaluare a spațiilor verzi.....	31
2.5.8. Indicatori și indici de evaluarea a sistemului de gestionare a deșeurilor.....	32
2.5.8.1. Determinarea cantității de deșeuri menajere.	32
2.5.8.2. Determinarea cantității de deșeuri stradale.	32
2.5.8.3. Determinarea cantității de deșeuri asimilabile celor menajere.	32
2.5.8.4. Determinarea cantității de deșeuri de grădină.....	33
2.5.8.5. Determinarea cantității de nămoluri.....	33
2.5.8.6. Determinarea cantității de deșeuri de construcții.....	33
2.5.8.7. Determinarea cantităților de deșeuri voluminoase.	33
2.5.8.8. Determinarea cantităților totale de deșeuri urbane.	33
2.5.8.9. Indicatori pentru dimensionarea punctelor de precolectare a deșeurilor.....	33
2.5.9. Indicatori și indici de radioactivitate.....	34
2.5.10. Alte categorii de indicatori și indici de mediu.....	34
2.6. Sistemul de clasificare a indicatorilor DPSIR	35
3: Cerințele generale de evaluare a eficacității procedurilor.....	37-45
3.1 Cadrul instituțional , Structurile administrative	45

3.2 Cadrul politicii de mediu	39
3.3 Cadrul legislativ	41
4 : Implimentare și operare a evaluărilor procedurilor și obiectivelor de mediu	46-58
4.1 Mecanisme de asigurare a respectării legislației	46
4.2 Autoritatea de control de mediu: responsabilitățile, modul de organizare și capacitățile	46
4.3 Expertiza ecologică	49
4.4 Sistemul autorizațiilor de mediu.....	50
4.5 Activitățile de control și raportare.....	52
4.6 Instrumentele de constrângere.....	54
4.7 Susținerea și promovarea respectării legislației de mediu	55
4.8 Planificarea strategică și evaluarea performanțelor.....	56
4.9 Acte naționale.....	56
4.10 Acte internaționale:.....	58
Concluzii	59
Bibliografie	60